

12-MAVZU.JISMONIY TARBIYA VA SPORT SOHASIDA SAMARALI PEDAGOGIK FAOLIYATNING ASOSIY OMILLARI VA SHARTLARI.

12.1.Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy omil va shartlari.

Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy omil va shartlari nima ? Ularni egallash uchun nimalarni bilish kerak? “O‘z kasbining mohir ustasi bo‘lgan, yuksak darajada madaniyatli, o‘z fanini chuqur biladigan, yondash fanlar sohaslarini yaxshi tahlil eta oladigan, tarbiyalash va o‘qitish uslubiyatini mukammal egallagan mutaxassis”. Ushbu ta’rifning mohiyatidan kelib chiqib, pedagogik faoliyat tushunchasi mazmunini shunday izohlash mumkin:

Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy omil va shartlari

- 1.Madaniyatning yuqori darajasi, bilimdonlik va aql zakovatning yuksak ko‘rsatkichi;
- 2.O‘z faniga doir bilimlarning mukammal sohibi;
- 3.Pedagogika, pedagogik–psixologiya kabi fanlar sohasidagi bilimlarni puxta egallaganlik, ulardan ta’lim-tarbiya jarayonida foydalana olish;
4. O‘quv – tarbiyaviy ishlar metodikasini mukammal egallaganlik.
5. Pedagogik insonparvarlik yo‘nalishi;
- 6.Kasbga oid bilimlarni boshqa fanlar bilan aloqadorlikda mukammal bilish;
- 7.Pedagogik qobiliyatga ega bo‘lish;
- 8.Pedagogiktexnika sirlarini puxta egallash.
9. Jismoniy tarbiya va sportni targ‘ibot etish;
- 10.Jismoniy tarbiya va sport vositalari yordamida aholini sog‘lomlashtirish;
- 11.Sportchi zahiralarini, hamda xalqaro sport maydonlarida O‘zbekiston Respublikasi sporti sha’nini munosib himoya qila oladigan malakali sportchilarni tayyorlash;
- 12.Kelgusida sport mahoratlarini takomillashtirish maqsadida, istiqbolli va iqtidorli bolalar va o‘smirlarni saralab olish va sportda bo‘ladigan yo‘nalishlarini aniqlash.
- 13.Sportchi va shug‘ullanuvchining yosh xususiyatlari, jamoaning ijtimoiy-psixologik o‘ziga xosligini inobatga olgan holda mashg‘ulotda tarbiyaviy vazifalarni aniq belgilash;
- 14.Zamonaviy ta’lim talablaridan kelib chiqqan holda mashg‘ulot jarayonini didaktik, psixologik va metodik jihatdan rejalashtirish va tahlil qilish;
15. Mashg‘ulot jarayonlarini tashkil etishning samarali shakl, metod va vositalarni asosli ravishda tanlay olish;
- 16.Sportchi va shug‘ullanuvchilar tomonidan o‘quv dasturi talablaridan kelib

chiqqan holda materiallarni o'zlashtirganlik natijalarini;

17.Sportchi va shug'ullanuvchilarning tarbiyalanganlik va rivojlanganlik darajasini aniqlay bilish;

18.Sportchi va shug'ullanuvchilarning bilishga bo'lgan qiziqish, ehtiyoj va faolliklarini rivojlantirish bo'yicha turli ko'rinishdagi ishlarni olib borish;

19.Mashg'ulotdan tashqari sharoitlarda, kuni uzaytirilgan guruhlarda, to'garak, klub yoki jamiyatlarda turli tarbiyaviy ishlarni olib borish;

20.Sportchi va shug'ullanuvchilar, ularning ota-onalari bilan individual ishlarni amalga oshirish;

21.Sportchi va shug'ullanuvchilarda sog'lom turmush kechirishga bo'lgan ehtiyojni shaxsiy va umumiy gigienaga amal qilish ko'nikmalarini, birinchi tibbiy yordam ko'rsatish malakalarini shakllantirish;

22.Mashg'ulot jarayonida turli ko'rsatmali qurollar, zamonaviy texnik vositalar, axborot va ilg'or pedagogik texnologiyalaridan foydalanish;

23.Didaktik material va ko'rsatmali qurollarni ishlab chiqish;

24.Ota-onalarni pedagogik bilimlar asoslari, bolalarning asosiy yosh xususiyatlari, psixologik o'ziga xosliklari, turli yosh bosqichlarida farzandlar bilan ota-onalar o'rtasida kechadigan munosabatlar mohiyatidan xabardor qilish;

25.O'z-o'zini tahlil qilish, o'z-o'zini baholash va shaxsiy faoliyatda yo'l qo'yilgan kamchiliklarni tuzatish

Jismoniy tarbiya va sport pedagogiga pedagogik ijodkorlik, pedagogik texnika, ta'lim – tarbiya jarayonida shug'ullanuvchilarning o'zaro hamkorligi, muloqot olib borish taktikasi, nutq madaniyati, tafakkuri, ma'naviy – ma'rifiy va tarbiyaviy ishlarini tashkil etish va amalga oshirish, bu jarayonda xulq – atvorni va hissiyotni jilovlay olish xususiyatlarini o'rgatadi va o'z kasbini rivojlantirib boruvchi pedagogik faoliyatlar tizimi to'g'risida ma'lumotlar beradi. Pedagogik mahorat jismoniy tarbiya va sport pedagogining pedagogik faoliyati zahirida takomillashib boradi. Pedagogik faoliyat yosh avlodni hayotga, mehnatga tayyorlash uchun jamiyat oldida, davlat oldida javob beradigan, ta'lim tarbiya berishda maxsus tayyorlangan. Jismoniy tarbiya va sport pedagoglar mehnati faoliyatidir. Bo'lajak jismoniy tarbiya va sport pedagogi o'z pedagogik faoliyati jarayonida faoliyatning quyidagi tarkibiy qismlarini bilishi lozim:

- Pedagogik faoliyatning maqsadi;
- Pedagogik faoliyatning ob'ekti va sub'ekti;
- Pedagogik faoliyatning vositasi;

Pedagogik jarayonning mohiyatini anglamagan, bolaga nisbatan chuqur hurmatda bo'lmagan shaxs ta'lim-tarbiya samaradorligi va inson kamolotini ta'minlovchi fikrga ega bo'lmaydi. Pedagogik jarayon jismoniy tarbiya va sport pedagogning faoliyat mezonini begilab beradi, faoliyat pedagogik jarayonning

harakat vositasidir. Pedagogik jarayonning ob'ektlari bo'lmish shug'ullanuvchilar guruhi va alohida shug'ullanuvchiga, pedagogik jarayonning sub'ektlari o'qituvchilar, tarbiyachilar, trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilari, pedagogik jamoa tomonidan ta'lim va tarbiya beriladi. Jismoniy tarbiya va sport pedagogining pedagogik madaniyati negizini bolani tushuna olish, unga nisbatan insonparvarlarcha munosabatda bo'lish, vaziyatni to'g'ri baholash, yuzaga kelish ehtimoli bo'lgan ziddiyatlarni o'z vaqtida bartaraf etish, pedagogik faoliyatning haqligi, jamiyat taraqqiyoti hamda pedagogik jarayonda o'quvchilar ongiga singdirilayotgan ezgu g'oyalarning hayotda mavjudligini ta'minlashda qudratli omil (vosita) ekanligiga ishonch kabilar tashkil etadi.

1. trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning shaxsiy fazilatlar bo'yicha tayyorgarligi;

2. trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning ruhiy – psixologik tayyorgarligi;

3. trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning ijtimoiy – pedagogik va ilmiy – nazariy jihatdan tayyorgarligi;

4. trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning maxsus va ixtisoslikka oid uslubiy bilimlarni egallab borishi.

Yana ta'kidlash joizki, pedagogik mahorat trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning shaxsiy va kasbiy sifatlarining yig'indisi bo'lib, trener pedagog, jismoniy tarbiya o'qituvchilarning mahoratini shakllantirishni ta'minlovchi omillarni, pedagogik–psixologik, metodik bilimlarni doimiy egallab borishi lozim. Yuksak pedagogik mahoratni shakllantirishni ta'minlovchi jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy **omili** quyidagilar:

a) ixtisoslik bo'yicha o'quv predmetini, zamon, ilm–fan, texnika taraqqiyoti darajasida mukammal bilishi, uning boshqa o'quv fanlari bilan o'zaro aloqadorligini ta'minlash malakasiga ega bo'lishi;

b) ta'lim oluvchilarning yosh, fiziologik, psixologik hamda shaxsiy xususiyatlarini hisobga olishi, ularning faoliyatini obektiv nazorat qilishi va baholashi;

v) ta'lim jarayonini demokratlashtirish va insonparvarlashtirish asosida o'z faoliyatini tashkil etishi;

g) o'quv – tarbiyaviy jarayonni zamon talablari darajasida tashkil qilish uchun asosiy pedagogik– psixologik, metodik ma'lumotga ega bo'lishi;

d) fanlarni o'qitish jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalari imkoniyatlaridan keng foydalanishni bilishi;

e) jamoani “ko'ra bilish”, shug'ullanuvchilarning qiziqishlari, intilishlari, ularda uchraydigan qiyinchiliklarni tushunish va hamdard bo'la olish, o'z vaqtida ular fikrini anglay bilish, zukkolik bilan har bir bolaning xarakter xususiyati, qobiliyati,

irodasini tushunish hamda ularga muvaffaqiyatli ta'sir ko'rsatishning shakl, usul, vositalaridan xabardor bo'lishi;

j) o'z shaxsiy sifatlari (nutqining ravonligi, tashkilotchilik qobiliyati, badiiy ehtiyoji, didi va hokazo) ni takomillashtirish malakasiga ega bo'lishi.

Yuksak saviyali pedagogik kadrlar tayyorlashga nisbatan talablar, ularning malakasini oshirish va qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish, o'z kasbi bilan uzluksiz taraqqiyotga moslasha oladigan jismoniy tarbiya o'qituvchilarning va trener murabbiylarni shakllanishi va umummilliy mavqeining o'sib borishini ta'minlaydi.

Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy shartlari.

Quyida keltirilayotgan **samarali pedagogik faoliyatning asosiy shartlari** milliy an'ana va urf odatlarimizdan kelib chiqib, hozirgi global rivojlanish davrida yanada to'ldirilib borilishi mumkin.

1. Nutq malakasi va texnikasini o'zlashtirish.
2. Tushunarli, ta'sirchan fikr va his-tuyg'ularni so'zda aniq ifodalash.
3. Mimik va pantomimik harakatlardan o'z o'rnida foydalanish.
4. Ma'noli va ochiq chehrali nigoh bilan qarash.
5. Hissiy psixik va tasodifiy holatlarda o'z his-tuyg'ularini jilovlay olish.
6. Turli vaziyatlarda tarbiyachiga xos bo'lgan ijodiy kayfiyatni boshqarish.
7. Kulgi va tabassumda samimiylkni e'tirof etish.
8. O'quvchilar bilan doimo yaxshi kayfiyat va rag'batlantiruvchi munosabatda bo'lish.
9. Savodli va sof o'zbek tilida so'zlash.
10. Aniq imo-ishoralarni o'z o'rnida ishlata olish.
11. Ijodiy pedagogik qobiliyatini qo'llay bilish.
12. Muosharat odobiga doimo rioya qilish.

O'qituvchi barkamol avlodni tarbiyalash jarayonida ishtirok etar ekan, nafaqat ma'naviy-axloqiy madaniyati bilan atrofdagilarga o'rnak bo'lishi, shu bilan birga, **Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy omil va shartlari** yetuk o'qituvchi sifatida komil insonni tarbiyalashga, yuqori malakali kadrlarni tayyorlash ishiga o'zining munosib hissasini qo'shishi zarur.

12.2. Jismoniy tarbiya va sport sohasida murabbiy faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.

Bugungi kunga kelib jismoniy tarbiya va sport yoshlar hayotining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Trenerning faoliyati jismoniy tarbiya o'qituvchining ishidan jiddiy farq qiladi. U o'quvchilarining sport qobiliyatini aniqlash va rivojlantirishga, ularning "sportdagi hayot yo'lini" oldindan aytib berishga qaratilgan.

Sport mashg'ulotida jismoniy tayyorgarlik, shuningdek sportchining sport-texnik, taktik va ma'naviy iroda tayyorgarligining amaliy qismlari eng ko'p o'rin olgandir.

Sportchi qanchalik yaxshi mashq ko'rgan bo'lsa, u muayyan ishni shunchalik samarali va mukammal bajaradi. Yetishib chiqqan yosh mutaxassisning kelajakdagi faoliyati bevosita albatta murabbiylik bilan bog'liq bo'ladi. Trener faoliyati o'ziga yarasha bir qancha xususiyatlarga ega bo'lib ularga amal qilish trener faoliyatining asosi hisoblanadi.

Murabbiy faoliyatining xususiyatlariga quyidagilar kiradi:

Sportda motiv shug'ullanuvchilar tomonidan sport faoliyatining ixtiyoriy ravishda tanlanishi va sportga ko'ngilli bo'lib kelish bilan belgilanadi. Murabbiy faoliyatida shug'ullanuvchilar bilan hamkorlik aloqalarini to'g'ri belgilash muhim sanaladi.

Trenerdan har bir shug'ullanuvchiga chiroyli va to'g'ri muomalada bo'lish talab etiladi. Startdan oldingi holatni faqat sportchi emas balki trener ham boshidan kechiradi, shug'ullanuvchilarning xatti-harakati va musobaqada ishtirok etishi ko'p jihatdan trenerning musobaqa paytida o'zining qanday tutushiga ham bog'liq.

Murabbiy o'quv-trenerovka mashg'ulotlari vaqtida pedagogik jarayonga rahbarlik qilibgina qolmaydi, uning tarbiyaviy faoliyati bilan ham shug'ullanadi. Murabbiy har bir tarbiyalanuvchini yaxshi biladi uning ma'naviy va jismoniy hayotidagi barcha tafsilotlarni tushunadi, uning organizmi holatini chuqur o'rganadi hamda hayot, mehnat, dam olish tartibining tashkil etilishini diqqat bilan kuzatadi.

Ko'pincha ularning sport jamoasiga birlashuvi muvaqqat xarakterda bo'ladi. (Terma jamoa, o'quv trenirovka yig'ini va h.zo) Trenirovka yig'inlarini o'tkazish vaqtida jamoani vujudga keltirish murabbiy uchun ancha qiyin bo'ladi, chunki yig'inga sportchilar turli shaharlardan keladilar. Sport jamoasi va ayrim sportchilar faoliyatiga ko'pincha murakkab musobaqalar sharoitida (sportchining axloqiy va jismoniy sifatlariga maksimal talabalar qo'yildaigan bir paytda) boshchilik qilishga to'g'ri keladi. Bu davrdagi murabbiy ishining muvaffaqiyati pedagogik vositalarining xilma-xilligiga bog'liq bo'ladi. Murabbiy sportchilarning turli xil talablarini va ularning sport faoliyatida qatnashish sabablarini yaxshi bilishi kerak. Bu uning sportchilar bilan bo'ladigan muomalasida o'z nuqtai nazarini aniqlab olishiga va jamoasini boshqarishiga yordam beradi.

Ayni vaqtda, yosh sportchilar bilan shug'ullanishning yillar davomida yuzaga kelgan amaliyoti ularning dastlabki motivlash sohalari bilan ziddiyatga kirishadi. Yo'naltirilgan pedagogik ta'sir ostida bo'lmagan bolalarda kurash bilan shug'ullanish motivlari ham mustahkam bo'lmaydi, o'qish jarayonida yuzaga keladigan qiyinchiliklar esa kattalar tomonidan rag'batlantirishsiz, iroda kuchi bilan hali mustahkamlanmagan bo'ladi. Shu sababli dastlabki va boshlang'ich tayyorgarlik bosqichida bolalardagi yaqqol ko'zga tashlanadigan faol harakatlanish, tengdoshlari

va murabbiylari bilan muloqot qilish ehtiyojiga asoslangan holda qiziqish yana ham barqaror motivni rivojlantirishga urg'u beriladi.

1. Murabbiy ayni vaqtda targ'ibot-tashviqot ishlari hamda aniq maqsadga yo'naltirilgan o'quv-mashg'ulot faoliyati bilan shug'ullanib, bola va uning ota-onasiga muvofiq kun tartibiga rioya qilgan holda sport bilan shug'ullanish zarurligini uqtirishi lozim.

2. Psixologik-pedagogik ta'sir ko'rsatish usullari yordamida bolaning motivlash sohasini sport nuqtai nazaridan ahamiyatli yutuqlarga hozirlash hamda muntazam ravishda mashg'ulotlarga va musobaqalarda ishtirok etishga barqaror qiziqishini saqlab qolish yo'li bilan rivojlantiradi.

3. O'quvchilar va ota-onalar orasida jismoniy tarbiyani targ'ib qilish, sport mashg'ulotlarining organizmga hamda shaxsni shakllantirishga ta'siri haqida ularda mavjud bilimlarni oshirish bo'yicha turli shakldagi ma'rifiy ishlarni olib borish, bu, o'z navbatida, murabbiyni o'zining pedagogika va psixologiya sohasidagi bilimlarini oshirishga undaydi.

4. Murabbiyning ota-onalarda o'z farzandlarining sport bilan shug'ullanishiga qiziqishini oshirish, ularning qobiliyati va sport sohasidagi istiqbolidan qat'i nazar, sport maktabi tarkibida mustahkamlanib qolishiga intilishini kuchaytirish maqsadida ta'sir ko'rsata olish mahoratini talab qiladi.

5. Bolalar va o'smirlar sport maktablari direktorlari o'z faoliyatlarini takomillashtirish uchun eng avvalo quyidagilarni aniqlab olishlari kerak: - murabbiy mahorati darajasi hamda ma'muriyatning o'quv-mashg'ulot jarayoni qanday borayotganligini sifatli nazorat qilib borish;

- murabbiy-o'qituvchilar tarkibining bilim darajasini oshirish uchun ilmiy-uslubiy va nazariy seminarlarni tashkil etib, o'tkazish;

- murabbiylar tarkibi va sportchilar uchun maxsus adabiyotlar hamda zarur ilmiy-uslubiy ishlanmalarni sotib olish;

- mashg'ulot jarayoni va o'quv-mashg'ulot ishlarini tashkil etishga ijodiy yondashuvni rag'batlantirib borish;

- maktab faoliyati amaliyotiga har bir sportchining alohida varaqasini joriy etib, majburiy ravishda testlash va saralashdan o'tkazish;

- ota-onalar va sport maktabi ma'muriyati ishtirokida maktab miqyosida tashkil etiladigan musobaqalar hamda sport bayramlari miqdorini ko'paytirish;

- UJT va texnik tayyorgarlik testlari bo'yicha tayyorgarlikning haqiqiy darajasini hisobga olgan holda shug'ullanuvchilar tarkibining barqarorligi mezonini asosida eng yaxshi murabbiylarni rag'batlantirish.

6. Mashg'ulotlarning sifat ko'rsatkichlariga, guruhlarining ta'rif ma'lumotlariga muvofiq kelishiga murabbiylarning ko'proq e'tibor qaratishini ta'minlash.

7. Murabbiylar tomonidan o'quv-mashg'ulot ishlarining o'tkazilishi, bolalar va

ularning ota-onalari orasida ma'rifiy tadbirlarning olib borilishi hamda ularning nazariy bilimlari kengaytirilishiga alohida e'tibor berish.

8. Murabbiy xodimlar orasida ularning kasbiy-pedagogik faoliyati ob'ektiv ko'rsatkichlariga tayangan sog'lom raqobat bo'lishi zarur. Murabbiy kasbiga qiziqish uyg'otish uchun badan qizdirish mashqlarini o'tkazish, qiziqarli jismoniy mashqlar va o'yinlarni tuzish, shuningdek, sport bayramlari va musobaqalarni (xususan, kichik guruhlarining kurashchilari bilan), qoloq kichkintoy shogird bilan alohida mashg'ulotlarni o'tkazishda yordamlashish amaliyotini qo'llash ancha foyda berishi mumkin.

9. Masalan, majmualiy sport maktabi ma'muriyati turli bo'linmalar murabbiylarining hamkorlikdagi ishlarini amaliyotga tadbqiq etishi zarur. Bu jihatdan sport bayramlari va harakatli hamda sport o'yinlari bo'yicha musobaqalar, boshqa turdagi tadbirlarni birgalikda uyushtirish tajribasi juda foydalidir.

10. Farzandlarining sport bilan shug'ullanishlariga ota-onalarning qiziqishi bolaning jismoniy tayyorgarligi ko'rsatkichlari o'sib borayotganligidan ular qay darajada xabardorligiga bog'liq (muvaqqiyatning bosh mezonini bo'lmish muayyan natijaga emas). Shuning uchun o'quvchilarning alohida kundalik tutishlari va unga murabbiyning har haftada test natijalarini kiritib borishi maqsadga muvofiq sanaladi. Umumjismaniy mashqlarni bajarish vaqtigina emas, balki ularning natijalari ham sinov tarkibiga kiradi. Bolaning kundaligidagi ota-onalar imzosi farzandining o'zini jismonan takomillashtirish hamda murabbiy talablarini bajarish yo'lidagi yutuqlariga ularning yetarli e'tiboridan dalolatdir. Ya'ni ota-onalar sport kurashi bilan shug'ullanish natijasida bolaning jismoniy rivojlanishida bo'layotgan ijobiy siljishlarni, zarur ko'nikmalar egallanib borayotganligini ko'rishlari shart. Kurash bilan shug'ullanishning foydasi, bolaning sport istiqboli va o'z fe'l-atvorini shakllantirish ustida ishlashda erishayotgan muvaffaqiyatlari to'g'risidagi muntazam suhbatlar farzandlarining sportga qatnashishidan va buni yana davom ettirishidan ota-onalarning manfaatdorligini oshirishga yordam beradi.

11. Nazariy bilimlarni oshirib borish jismoniy tarbiya va mashg'ulot usullari haqida, shaxsning mutanosib rivojlanishida jismoniy tarbiya va sportning ahamiyati to'g'risida to'g'ri tasavvur hosil qilishga yordam beradi. Mavzuviy suhbatlar, hikoyalar, ma'ruzalar, sport faxriylari bilan uchrashuvlar o'tkazish, hududning etakchi sportchilari qatnashgan musobaqalarni borib ko'rish, alohida kundalik yuritishni talab qilish, mas'uliyatli topshiriqlar berish, sport musobaqalariga hakamlik qilish ko'nikmalarini o'rgatish kabi ishlarni tashkil etishning vosita va shakllari o'quvchilarda mustaqillikni rivojlantirishga, fikr doirasini kengaytirish hamda ijtimoiy moslashuvchanlikni oshirishga yordam beradi. Murabbiyning ota-onalarni pedagogik jarayonga jalb etishi, jumladan, ularning sport va jismoniy tarbiya sohasidagi bilimlarini oshirish borasidagi faoliyatini kuchaytirishi alohida ahamiyatga

ega. O'tkazilayotgan ishlarning samaradorligi mezoni sifatida bolalarning mashg'ulotlarga qatnashishi hamda sportni tashlab ketishi ko'rsatkichlarini qabul qilish mumkin.

12. Murabbiy har bir jismoniy normativlarni bajara olish va ko'rsata olish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim. Murabbiy tomonidan normativlarni bajara olish shug'ullanuvchilar oldida uning obro'si va ishonchini orttiradi.

13. Kasbiy nutq. Murabbiy tomonidan bir paytning o'zida harakat uning bajarilishining ko'rsatilishi va tushuntirilishi muhim sanaladi. Murabbiy harakat jarayonida ovoz tembirining harakatlanishi buzilmasligi kerak. Murabbiy tomonidan vaqtning hisobga olinishi ya'ni jismoniy harakatning ko'satilishida aniq va lo'nda tushuntira olish.

14. Murabbiyning noverbal muloqotining shakllanishi undagi mimika, pantomimika, jestlarning to'g'ri amalga oshirilishi bilan belgilanadi.

15. Psixik ruhiy holatni saqlay olish imkoniyatiga ega bo'lish lozim. Murabbiy bir vaqtning o'zida sport zalida, sport maydonchasida, basseynida faoliyat olib borishi jarayonida sport zalidagi shovqinni shug'ullanuvchilarning baland ovozi qabul qila olishi ruhiy jihatdan shu jarayonga tayyor bo'lishi kerak.

16. Jismoniy tarbiya o'qituvchisining yillik ish rejasida sport zali va sport maydonida faoliyat olib borishi zaldagi holat, tozalik, atrof muhitda obi havoning ta'sirida faoliyat olib borish jarayonga doimo tayyor turish muhim ahamiyatga ega.

Mavzu yuzasidan tayanch iboralar

Samarali pedagogik faoliyat, omil, shart, pedagogik jarayon, ijodiy pedagogik qobiliyat, nutq malakasi, xissiy –psixologik holat, mimika, pantomimika, motiv, kasbiy nutq, pedagogik texnika.

Nazorat savollari:

1. Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy omillari.
2. Jismoniy tarbiya va sport sohasida samarali pedagogik faoliyatning asosiy shartlari.
3. Jismoniy tarbiya va sport sohasida murabbiy faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.
4. Trener pedagogning kasbiy pedagogik tayyorgarligi yo'nalishlari.
5. Jismoniy tarbiya o'qituvchilarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi yo'nalishlari.